

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRIEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. Ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előzetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Egy magyar beszéd.

Rónai Horváth Jenő honvéd vezérőrnagy, a pécsi hadapródiskola végzett növendékeihez beszédet intézett. Ez a beszéd országszerte föltűnést keltett. Pedig mindnyájan magyarok volnánk s hazánkat és királyunkat szeretni, nemzeti kötelességünk. Aki erre sem képes, az nem magyar; az csak bitorolja a nevet.

Különbben a kiválóan szép beszédet tartalmi becse érdemessé teszi arra, hogy minden ember elolvassa és az abban lefektetett elveket embertársaival szemben alkalmazza.

Az érdekes beszédben Horváth vezérőrnagy így szól a tisztelhetettekhez:

Tisztelt barátaim! Ősászári és apostoli királyi felsége legmagasabb akarataiból önök a mai napon a véderő tagjait váltak s én, mint a véderőnek e helyen legfőbb képviselője, önöket ezennel testvérekül, bajtársakul fogadom. A gondatlan ifjúságnak a mai nappal vége s önök egy komoly élethivatás, egy nehéz és küzdelemteljes pálya kezdetén állanak, mely az önmeztagadást, a férfias akaratot teljes megfeszítést kívánja; a pálya, melyen önök haladni fognak, nehéz, de magasztos, mert hiszen lehet-e valami magasztosabb, mint hogy életünket és vérünket királyunk és hazánk védelmének szenteljük.

Legyenek önök mindenkor királyunk leg-hívebb alattvalói és szeretett magyar hazánknak törhetetlen hűséggel és lángoló szeretettel teljes fiai; ragaszkodjanak szívük minden dobbanásával a magyar földhöz, melyen élünk és halunk

és a magyar néphez, melynek kebeléből származunk.

Viseltessenek előljáróik és főlebbvalóik iránt mindenkor tisztelettel és ama férfias nyíltsággal és őszinteséggel, melyek a katonát leginkább díszítik

Legyenek bajtársaik iránt bizalommal és jóindulattal, ne irigykedjenek soha azok ellen, a kik önök közül tehetségük vagy lankadatlan törekvésük folytán kiemelkednek és legyenek elnézők bajtársaik gyengéi iránt; segítsék, gyámolítsák önök egymást az élet minden körülményei közt.

Bánjanak és foglalkozzanak mindenkor szeretettel azon legénységgel, melyet az önök gondjaira, oktatásukra, vezetésükre biznak, mert ők is e hazának gyermekei és az ő szorgos kezeiktől függ a haza jövője, boldogsága. Ne bántásuk meg őket soha durva szóval, mert a legénységi zubbony alatt is érző szív, komoly önrizet lakik; a durva szó pedig mindig fáj! De a legkomolyabban intem önöket, hogy őrizkedjenek a legénység bántalmazásától, mert az egyenruha, a fegyelem szigorú kötelekei megfosztják a legénységet egyéni szabadságától, azaz előljáróikkal szemben tehetetlenné, védtelenné válnak; már pedig, a ki a helyzettel visszaél, a ki a védtelent bántalmazza, az csak szégyent hozhat magára, mert az alávalóság, gyávaság!

A polgári társadalommal való érintkezésben tünjenek ki önök művelt, lovasias gondolkozásukkal, férfias, de szerény magaviseletükkel; becsüljék meg polgártársaikat, akár finom kabátot viselnek azok, akár munkás-zubbonyt; az ő verejtékes munkájuk teremti elő az eszközöket a véderő fentartására.

Dolgozzanak önök szakadatlanul tudásuk kiszélesítésén, gyarapításán, mert hisz már az intézetben is megtanították önöket arra, hogy

a mai hadviselésben a tudás értéke még nagyobb, mint a bátorság és vitézség, bár azok is nélkülözhetetlenek; ámde míg a képzett tiszt tudása folytán a legcsekélyebb veszteséggel is nagy harcászati eredmények elérésére képes. A tudatlan vezető csapatát bátorsága dacára is mészárszékre hurcolja.

Ha pedig a végzet kérlelhetetlen hatalma bennünket, a trónt és hazánkat védelmezendő, a határookra vagy azon túl is szólit, fogadják lelkesedéssel királyunk és legfőbb hadurunk hívó szózatát. Ám érvényesítsék akkor tudásukat a haza javára, járjanak elől a bátorságban, vitézségben és önfeláldozásban s az önök által szeretettel művelt legénység lelkesedéssel fogja önöket követni.

Ekkor a zászló, melyre önök az imént fölesküdték, diadalmasan fog lobogni s lobogása a magyar fegyverek dicsőségét fogja hirdetni. Bizom benne, hogy önök közül nem egy lesz, a ki beírja akkor nevét kardja hegyével amaz aranykönyvbe, mely magyar hazánk dicsőségét, a magyar történelmet tartalmazza.

Isten vezérelje önöket új pályájukon, melyen önöket minden magyar rokonszenve kíséri.

Inségtől mentő munkálatok.

Irta: Borszék Soma nyug. min. o. tanácsos.

III.

A 3-ik eszköz székely ipar és keresk. árucikkékké eladására vonatkozik, s tulajdonképen a pénzszerezés becsületes módját foglalja magába, mégis legtöbb panaszra ad okot és alkalmat; pedig a székely-szöttek, a székely házi iparicikkékké előállítás, ősi idők óta, legkedveltebb foglalkozását képezik a székely népnek, s a földmiveléssel kapcsolatba állanak; a mennyiben a katonásko-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

A hét története.

(Magyar nyelv a hadseregben. — A keletázsiai háború. — Orosz dolgok. — A szerb koronázás. — Murad ex-szultán meghalt. — Koburg Lujza hercegnő szökése. — Uriasszony rémtette. — Hanzi és Sokrates. — Égő petróleumraktárak. — Egy asszony, a ki halála után hazajön férjéhez. — Nőtűlés nagyban.)

A közös hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki a magyar nyelv dolgában, mely élénken foglalkoztatja egy a hazai, mint a lajtántuli sajtót. A magyar közvélemény szívesen fogadta, hogy az ugynevezett nemzeti vívmányok egyikét tényleg megkaptuk s a közös hadsereg, a magyar hatóságok és magánosok magyar nyelvű beadványait tartozik elfogadni és tartozik magyar nyelven el is intézni. Kevésbé jó szemmel nézi ezt az osztrák sajtó, mely e jogunkat különös kedvezménynek tünteti föl s e miatt hevesen prüszköl.

A keletázsiai háború, úgy látszik, döntő fordulathoz ért. Mig Port-Arthur ostromlása még egyre tart ugyan, de a vár sorsát nemcsak az ellenség rohamai, hanem a port-arthuri vízvezeték elrontása után a vízhiány is válságba sodorja, addig a szárazföldön, Liaojang mellett véres ütközet folyik, minörül eddig nem tudott a történelem. Félmilliónál több katona áll ott egymással szemben s ezerszámra pusztulnak hősi mérközés közben Félévnél tovább tart most a háború, mely rengeteg vagyont, töméntelen emberanyagot követelt áldozatul. Talán, hogy a mostani összecsapások e szomorú katasztrófa utolsó jeleneteit képe-

zik s utánuk vége szakad a kegyetlen öldökléseknek.

Oroszország korhadt szervezetét azonban nemcsak a háború sorvasztja. Belügyei is betegesek. Az államhatalom csak tultott, s nem mindig igazságos szigorral tartja magát. A súlyos büntetések napirenden vannak. Így a jakutski törvényesek közelebb 55 orosz férfit és asszonyt 700 évi fegyházra ítél el az államhatalom ellen való fegyveres ellentállás miatt. Ily körülmények között kevéssé vigasztaló, hogy a cár kegyelmi manifesztumával eltörölte a testi büntetést, már azért sem, mert eddig se volt jelen a cár a testi fenytések végrehajtásánál s a hivatalnokok brutálitásairól ezután se fognak neki jelentést tenni.

„Az előadás minden időjárás mellett meg fog tartatni”, hirdeti a szerb sajtó, a mikor számos visszavonás után igéri, hogy Péter királyt szeptember 8-án most már visszavonhatatlanul meg fogják koronázni. Az előkészületeket lázas sietséggel ejtik meg A koronázási jelvények, melyeket egy párisi ékszerész készített, már megérkeztek Belgrádba és 20,000 denárba kerülnek. Senkinek semmi köze ahhoz, mikor fogja a párisi ékszerész a denárokat csengő frankokra felválthatni.

Törökországból is érdeklődést keltő hír érkezik. Meghalt Murad volt szultán, a ki csak 23 napig élvezhette a dicsőséget, mert ezelőtt 28 évvel Abdul Hamid öccse, a mostani szultán letaszította trónjáról. Halála mindenesetre megváltás volt, mert azóta folyton fogságban sinylett.

Még mielőtt a héten berekesztették az anyagilag és erkölcsileg pompásan sikerült hódmezővásárhelyi kiállítást, fényes ünnepséggel nyitották meg a veszprémit, mely minden ízében dicséri

gazdáink és iparosaink serény buzgalmát. Naponkint sok ezren látogatják. A kiállítással egyidejűleg országos gazdagylést tartottak, melyen elhatározták, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek törvényes szervezéssel való ellátása végett megteszik a szükséges lépéseket.

Koburg Lujza hercegasszonynak már-már befejezettnek látszott szerelmi regénye egy új, szenzációt keltő fejezettel gazdagodott. A Drezda melletti Elster-füredből megszöktették s természetesen kézel fekszik a gyanu, hogy a szöktető lovag nem lehet más, mint régi udvarlója, Mattasich-Keglevich Géza. A szerelem és az erőszak viaskodásában most a szív hatalmas érzülete kerekedett felül. Melyik lesz a győztes?

Szeged városát nagy izgalomban tartja egy uri asszony rémtette. Gyurica Olga, egy ottani gyógyszerésznek elvált leánya, 14 hónapos Olga nevű gyermekének levágta a fejét. A szerencsétlen elmezavarodott asszonyt a kórházban ápolják.

Németországban most sem a saját afrikai háború, sem a keletázsiai vívfüred nem képes annyira lekötni a figyelmet, mint az a kérdés: lehet-e okos? Az egész ország két táborba oszlott, melyek közül az egyik azt állítja, hogy a Hanzi tudományával lepípálja még az embereket is, a másik meg csak dresszurának, s — a mint hozzáteszik — rossz dresszurának mondják a lötűdás ládbogásait Csak Lengyelország nem árta magát a vitába, sőt az egész dolgot „kutyába” sem veszi, még pedig azért nem, mert nekik a Hanzi helyeit meg van a sokkal bölcsebb Sokratese — egy eb, a ki maga jár vásárolni s nem lábball, hanem fejével gyakorolja tudományát. Tudja, hogy hány kiló húst kell adnia a mészárosnak s a fejé-

dási kötelezettség miatt a székely nő saját kender- és lenterméseit dolgozta fel, elébb félgyártmánynyá, azután kalákákban iparszerűen feldolgozva ezen iparcikket, valamint az állattenyésztésből nyert gyapjutermet, gyapjumosás, ványolás után mindkettőféle fonalárú árucikkekből iparszerűen állította elő és fedezte az egész család szükségletét; de ezen iparcikkek feleslege jelenleg csak házalás tárgyát képezi, s ha az ugynevezett inséges idők a székely házi iparcikkek előállítását és értékesítését befolyásolják, a mentő-eszközök igénybevételének legnehezebb feladatát fogja képezni azon sajnós, legkevésbé kultivált feladat, hogy a mi a székely népek eladni valója marad, azt készpénzen és rögtön értékesíthesse. Feladatunk tehát, hogy: *mentő-eszköznek tekintsük* a székely-ipar és kereskedelmi árucikkek eladásának gyors közvetítését minden módon előmozdítani.

Vasutak hiányában a székelység pénzzé tehető árucikkeit a szomszéd vármegye piacaira sem viheti el; mert a vasutak mentén gyalog Udvarhelytől Marosvásárhelyig 243 kilométer utat, Csikszeredáig 254 kilométer utat, Sepsiszentgyörgyig 191 kilométer utat kicsiny értékű tárgyaival nem tehet meg, a vasut költségeit pedig ezen tárgyak nem bírják el.

A kereskedelmi minisztérium fennhatósága, illetőleg pártfogása alatt álló államilag segélyezett két erkölcsi testület, u. m.: a m. kir. Kereskedelmi Részvénytársaság Budapesten és a budapesti Iparcsarnok a Városligetben volnának ugyan hivatva a házi iparcikkek értékesítését külföldön és belföldön közvetíteni; de ezen két mentő-eszköz forgalmi töké hiánya miatt értékét veszti; és ha a messzi Székelyföldről Budapestre küldött árucikkek árának gyors kifizetése a lehetetlenségek közé tartozik, ezen két erkölcsi testület közvetítésének igénybevétele a távol eső Székelyföldről kivan zárva.

De azt hiszem, nem fogja senki a két erkölcsi testület ügyeibe való illetéktelen beavatkozásnak tekinteni, ha egy tengerbe esett embert megmentő deszkaszálnak tekintem — közelebről megjelent — azon hírlapi cikket, mely azt jelzi, hogy: a kormány rendelkezése és a székely kormánybiztos támogatása mellett ezen erkölcsi testületek és a marosvásárhelyi kamara között

vel annyiszor int, a hány kiflit, vagy kiló hust akar. Ha több pénzt követelnek, mint a mennyi jár, megtagadja a fizetést. Istenem, minő nagy a te állatkerted!

A brüsszeli petroleumdokokban robbanás következtében tűz támadt s majdnem teljesen elpusztította a 400 méter hosszú és 45 méter széles épületbört. Eddig tizenhét halottat és huszonöt sebesültet találtak, de bizonyos, hogy sokat annyira eltorzított a tűz, hogy még embervoltukat se lehetett megállapítani.

Ha meghal a házsártos asszony, a férj elzokogja a szokáskövetelte krokodilkönyveket s azután — illő kegyelettel megüli a halottas tort. De ekkor már vígan fickándol a soká epedve várt szabadság habjaiban Igy tett Pável Gergely budapesti asztalossegéd, miután a temetésről visszatért. De, oh borzalom! Alig ült le a feledést nyújtó nedű mellé, betoppant a felesége. Ijedtségében mit tett, elmondja ő maga: „Kikergettem, de gondolja meg csak akárki, hogy micsoda az, mikor az ember kiviszi a temetőbe a feleségét s azután csak visszajön az a temetőből!” — A dolog magyarázata, hogy a kórházban, a hol Pávelné feküdt, elcsesérték a fejcédulákat s az ő neve alatt temettek el egy másik asszonyt.

Míg tehát a derék Pávelnek egy feleség is sok volt, addig Franciaországban egy uri ember nem győzött eleget venni e veszedelmes portékából. Chatier Ármánd mint szegény fiu kezdte tövises pályáját. Mert nem-e tövisesnek kell nevezni pályáját, ha több millió frank vagyonát ugy szerzte, hogy nem kevesebb, mint kilencszer nőült hozományával. Azonban meggyült most a baja a törvényszékkel, mert mind a kilenc megsalt felesége még él. A törvényszék öt évre eltiltotta mérész mestersége folytatásától s hogy könnyebben ellentállhasson a kísértésnek, erre az időre vendégszeretetébe fogadta monsieur Chatiert.

most folynak tárgyalások aziránt, hogy a négy székely vármegye közül, melyikben legnagyobb a produkció, s melyikbe lehetne egy mintatár és árucarnokot felállítani, hová a székelység árucikkeit vagy legalább ezek mintáit áruknak postai utánvétele mellett elküldhetné anélkül, hogy oda kellene utaznia.

Ezen új intézmény rögtön fizetés feltétele alatt, inséges napok bekövetkezése esetében valóságos mentő-eszköznek léven tekintendő. Székelyudvarhely város közönsége csak hivatásának tenne eleget, ha addig is, míg a székely-vasutak sorsa eldől és a négy székely vármegye fővárosainak egyikéből a másikba, a szomszédforgalom előnyei mellett ellátogathatnának, a székely kormánybiztos közvetítése mellett, tárgyalásokba bocsátkoznék arra nézve, hogy a tervbe vett árucarnokot és mintatár Székelyudvarhely városában állítsák fel; különösen, hogy a m. kir. Kereskedelmi Részvénytársaság küldjön a Székelyudvarhely, általa államköltségen berendezendő mintatárba, a Feketetenger négy kikötőjébe: Odesszából, Szulinából, Constancából és Várnából időnkinti közléseket, hogy milyen árucikkek bírnak az oltani raktárakban legnagyobb forgalommal és kelendőséggel, melyekre nézve inséges időkben a székelység is elfogadhatna megrendeléseket.

Hogy milyen hatással volna a vállalkozó munkás székelységre nézve, ha Udvarhely város közönségének ilyen irányban kifejtendő hasznos működése eredményre vezetne, azt hosszason nem akarom fejtegetni.

Mezőgazdasági szeszgyárral kapcsolatos sérteszizáló-telepek felállítása telepengedélyhez van kötve, a kereskedelmi miniszter 1904. július 12-én 45,215. sz. a hozott elvi határozata szeriat. B. S. temesvári lakos, szeszgyárosnak azon bejelentését, hogy Temesvár-gyárvárosban levő mezőgazdasági szeszgyárában 100—120 darab serlést szándékozik hízaltatni. Temesvár városa ugyanis nem vette tudomásul és kimondotta, hogy ha kérvényező mezőgazdasági szeszgyárának területén nagyobb mennyiségű sertést szándékozik hízaltatni, köteles az 1884. XVII. t. c. 25. és következő §-aiban előirt telepengedélyezési eljárás folyamatba tételét kérelmezni. A miniszter ezt a másodfoku iparhatósági határozatot a felhozott indokoknál fogva helyhenhagyta.

Tan- és nevelésügy.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől. 11158. szám.

Körrendelet

valamennyi tanfelügyelőségnek.

Az 1886. XXXVIII. t. c. a siketnémákat és vakokat a tankötelezettség alól nem veszi ki: azok addig is, amíg számukra szakiskolák megfelelő számban létesíthetők, ideiglenesen és átmenetileg a népiskolákba is felvehetők.

Minthogy újabban a siketnémák szakiskoláinak száma 14-re emelkedett: s remélhető, hogy e szám még növekedni fog, azért oly helyeken, ahol szakiskolák, vagy intézetek már fennállanak, vagy felállítatnak, a helybeli siketnémák ezen iskolákba (intézetekbe) tényleg be is járjanak, másrészt, hogy kellőleg ellenőriztassék azon körülmény, vajjon a tankötelezettségnek a siketnémák ily értelemben tényleg megfelelnek-e?

A tankötelesek nyilvántartására, e részben is a községek köteleztettek.

A siketnémák felvételének, illetve iskoláztatásának módoszatai a következők:

A tanköteles korban levő siketnémákat az illetőségi község tartja nyilván, és a tankötelesek névsorát minden évben közli a szakbeli intézetek felügyelő bizottságával.

A siketnémák intézeteibe vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül felvehetők: oly 7 éven felül és 10 éven aluli korban levő siketnémák, akik a siketségen és az

ennek következményeül tekinthető némaságon kívül más testi vagy lelki fogyatkozásban nem szenvednek. Ha valamely növendéknek csak felvétele után tűnnek ki, hogy az hülyeségben, gyengeelműségben, nehézkórságban, vagy más az oktatást akadályozó betegségben szenved, eltávolíttatik.

A növendékek fizetők, vagy ingyenesek. A tápdij, egy tanévre további intézkedésig 200—240 korona, mely előleges havi, negyed vagy félévi részletekben fizetendő. Ez összeg fejében a növendékek tisztességes és feddhetlen kirü családoknál helyeztetnek el. Ennek ellenőrzése végett, a szülők a növendékek elhelyezése iránt, az igazgatóságot a felvétel előtt, tájékoztatni tartoznak.

Az elhelyezésről az igazgatóság kívánatra a saját hatáskörében intézkedik.

A felvétel iránti kérvények, legcélszerűbben az intézeti igazgatóságnál nyújtandók be.

Siketnémák számára ez időszertint a következő intézetek állanak fenn:

Budapest, Vác, Kecskemét, Arad, Kaposvár, Temesvár, Kolozsvár, Szeged, Ilosva, Eger, Debrecen, Sopron és Körnöczbánya.

A folyamodók kérvényei, hivaltól, a lakhelyükhöz legközelebb fekvő siketnémák intézete igazgatóságához utasíttatnak és első sorban ott kíséreljék meg felvételüket.

A felvétel iránti kérvényekhez a következő mellékletek csatolandók:

- a) keresztlevél vagy születési bizonyítvány,
- b) a gyermek siketnémaságát igazoló tisztí orvosi bizonyítvány.
- c) himlő oltási bizonyítvány.
- d) hatósági kimutatás a családi és birtokállapotról.

A b) és d) alatti csatolmány számára, csakis az intézeti igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatványürlapok használhatók.

A felvételért folyamodók felszerelt kérvényei minden évben június hóban, Vácott május elején tárgyalatnak, hogy a felvételt nyerő növendék hozzátartozói, még a tanév megkezdése előtt idejekorán értesíthetők legyenek.

Az egyszer benyújtott felvételi kérvények a benyújtás napjától mindaddig nyilvántartatnak az intézeti igazgatóság által, míg a folyamodó vagy felvétetik, avagy míg a 10-ik életévet be nem tölti.

A 10 életévet betöltött siketnéma gyermekek kérvényei a kérvények anyakönyvből az igazgatóság által hivaltól töröltetnek és a folyamodóknak visszaküldetnek, ugyszintén tárgyalás nélkül hivaltól visszautasíttatnak, a 10-ik évüket már betöltött siketnéma gyermekek felvétele iránt benyújtott kérvények, mert az ilyenek az iskolákba felvételt nem nyernek.

A teljesen vagyontalan gyermekek ellátási költségeinek megszerzése iránt, amennyiben a szülők természetserü kötelezettségeinek bármely okból nem tehetnének eleget, az illető iskolák felügyelő bizottsága (igazgató tanácsa) gondoskodik.

Tekintettel azonban a siketnémák nagy számára és az adományok elégtelen voltára, első sorban azok kérvényei vehetők figyelembe, akik gyermekeik ellátási költségeiről, legalább részben gondoskodnak.

A felügyelő bizottságok (igazgató tanácsok) amennyben önként nem jelentkeznek, a községek kimutatása alapján felhívja a szülőket vagy hozzátartozóikat, hogy gyermekeiket az érdekeltségi körükben lévő szakiskolába adják be.

Ha szülők, vagy hozzátartozók nem képesek a felügyelő bizottság (igazgató tanács) feladata a gyermek ellátási költségeiről töle telhetőleg gondoskodni.

A siketnémák, a számukra ez időszertint fenálló intézetek és iskolákba az ezennel megállapított érdekeltségi körök szerint a következőleg osztattak be:

1. A siketnémák budapesti állami iskolája

első sorban a budapesti és a székesfehérvári tözsomszedságában fekvő községek, (u. m. Újpest, Erzsébetfalva, Soroksár, Palota, Albertfalva, Budafok, Rákosszentmihály stb.) bejáró növendékeit van hivatva befogadni. A Budapestre hozott s itt valamely családnál elhelyezett siketnéma gyermek azonban, az ország bármely részéből felvehető.

2. Az izraelita siketnémák orsz. intézete bennlakó növendékeket az egész ország egész területéről felvesz.

3. A siketnémák váci orsz. kir. intézete bennlakó növendékeket az alapítványi helyek száma által megengedett keretben: az alapítók vagy jogutódok javaslata alapján az egész ország területéről vesz fel.

Az intézeten kívül családoknál való elhelyezésre is az ország egész területéről lehet pályázni.

Ezen intézetekben azonban mindössze 350 gyermek lévén elhelyezhető, a siketnémáknak a lakóhelyükhöz legközelebb fekvő iskolákba való utalása vált szükségessé.

A vidéki intézetek és iskolák egyébként ugyanazon előnyöket biztosítják és igénybevételek annál inkább indokolt, mivel a betöltött 10-ik életéven felül — a siketnémák — a szabályzatok értelmében, már sehol sem nyerhetnek fölvetelt.

a) A siketnémák kaposvári intézete körzetébe vonattak: Somogy, Zala, Baranya és Tolna vármegyék.

b) A siketnémák soproni intézetéhez tartoznak: Sopron, Moson, Vas, Pozsony, Veszprém, Győr és Fejér vármegyék.

c) A siketnémák körmöcbányai intézetének körzetébe vonattak: Nyitra, Trencsén, Turóc, Árva, Bars, Zólyom és Liptó vármegyék.

d) A siketnémák jolsvai intézetéhez tartoznak: Gömör, Szepes, Sáros, Abauj-Torna megyék.

e) A siketnémák egri intézetéhez utaltatnak: Heves, Borsod, Zemplén vármegyék.

f) A siketnémák kecskeméti intézetének körébe: Pest megye, közép és alsó része és Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye tartozik.

g) A siketnémák aradi iskolája, legcél szerűben Arad, Bihar, Békés és Csanád vármegyék által vehető igénybe.

h) A siketnémák szegedi iskolájának érdek körét pedig Bács-Bodrog, Csongrád és Torontál északi része, Nagy-Kikindáig képezik.

i) A siketnémák debreczeni intézete által Hajdu, Szabolcs, Ung, Bereg, Ugocsa, Máramaros, Szatmár és Szilágymegye, siketnémái vannak érdekelve.

j) A siketnémák temesvári intézetéhez: Temes, Krassó-Szörény, Alsó-Torontál Nagykikindától tartoznak.

(Amennyiben a siketnémák ungvári iskolája az 1904-ik tanévben megnyitván, Zemplén, Bereg, Ugocsa és Máramaros megyék ezen iskola érdek körébe utaltatnak az összes Királyhágón túli megyék.

A fenti beosztás ideiglenes és indokolt esetekben módosíthatni fog.

Dr Berzeviczy s. k.

A másolat hitelül:

Dr Solymossy,
kir. tanf. helyettes.

Meghívó. Az Udvarhelyvármegyei Tanítóegylet központi választmánya folyó év szeptember hó 6-án Székelyudvarhelyen rendezést tart, melyre az érdekelteket tisztelettel meghívom. Alsósiménfalva, 1904. szept. hó 3-án. Szász Ferenc, elnök.

Tankönyvek és iskolai felszerelések az összes felsőbb és elemi iskolák részére pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett kap-

hatók **Betegh Pál** könyv-, papir-, író- és rajzszerekeskedésében — **Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt. Tankönyvek bekötése** legolcsóbb árak mellett gyors és pontos kivitelben **ugyanitt** történik.

Különfélék.

— **Kitüntetés** Királyunk ő Felsége Sándor Ferenc honorádszentpáli községi főbíró, sok évi hű és becsületes közszolgálatának legmagasabb elismerése jeléül, a koronás ezüst érdemkereszt adományozásával tüntette ki. A valóban érdemes községi főbíró kitüntetéséhez a magunk részéről is gratulálunk!

— **Új tanárok.** Az erdélyi róm. kath. status igazgató tanácsának fölterjesztésére, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Frank János és Kovács Dénes tanárokat a helybeli róm. kath. főgimnáziumhoz történt kinevezésükben megerősítette.

— **Meghívó.** A ref. kollégiumban ma délelőtt 10 órakor lesz a tanév megnyitási ünnepély, melyre a szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az intézet igazgatója. Az ünnepély műsora: 1. Ének. 2. Ima. 3. Gönczi Lajos igazgató évmegnyitó beszéde. 4. Nagy Elemér ujonnan választott tanár székfoglaló értekezése. 5. Az iskolai törvények felolvasása. 6. A Kiss-féle ösztöndíjak kiosztása.

— **Halálozás.** Papp Z. István vendéglős iparos polgártársunk e hó 1-én, d. e. fél 11 órakor, életének 53., boldog házasságának 28-ik évében, rövid szenvedés után, a halotti szentségek átjatos felvétele után, örökre lehunyta szempilláit. Elhalt a mindig kedélyes, barátságos polgár, kinek elvesztését nejjén sz. Koronay Rózán kívül igen tekintélyes számú rokonság fájjalja és gyászolja. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint tegnap d. u. általános részvét mellett történt meg városunkban. Nyugodjék békével!

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete Szakáts Zoltán polgármester elnöke alatt pénteken délután rendes közgyűlést tartott. Nagy sebtében letárgyalta a gyám- és közpénztárak, szegény-, kövezetvám-, nyugdíj-, járdá-, sétatér-, építkezési és szabályozási alapok, valamint az iparos és kereskedő tanonciskola 1903. évi zárszámadásait s az utóbbi 1904—1905. iskolai évi költségelőirányzatát. A polgármester feléves jelentését tudomásul vették s helybenhagyták a borítal és haszfogyasztási adónak 1905—1907. évekre a polgármester által történt szerződéses biztosítását. A statisztikai adatgyűjtésért megküldött költségek elszámolása is tudomásul vétetett s az iparos és kereskedő tanonciskola igazgatóját és tanerőit 3 évre újból megválasztották; betöltvén az eltávozott Gál Sándor helyét Szabó Antal kántorral. Acs Imre brassói lakost pedig városi illetőségének elfogadták és a közbirtokosságnak 36 hold erdőterület legelővé leendő átalakítását engedélyezte. Ugyazint az építendő istállóhoz is épületfát adományozott a képviselőtestület. A helybeli Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet által felállítandó gabonaraktár elhelyezésére a város 12 évig évi 10 K mérsékelt díjért 100 ööl területű telket engedélyeztet. A tanítók fizetésemelési kérvényét pedig a jövő évi költségvetésnél fogják tekintetbe venni és érdemlegesen tárgyalni. Simó Mátyás pénztárnok és Jancsó János adóellenőr szabadságot nyertek. Több kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után d. u. 5 órakor a közgyűlés véget ért.

— **A takarmányok trágyázása.** A tők valóban óriási terméseket ad abban az esetben, ha minden fészkek külön-külön lesz megrágyázva. A fészkeknek ilyen módon istállótrágyával való ellátása azonban rendkívül nagy munka s azért nem igen szokták megcsinálni. Mennyivel könnyebben megy azonban ez a dolog akkor, ha nem istállótrágyát, de műtrágyákat használunk. A vetőmunkás a tökmagot nem a kötényében, a zsebében, illetőleg a derekára akasztott zsákocskában viszi, a műtrágyát pedig a kötényében, melyből minden fészekbe egy kis maréknyit beleszór, keze segélyével a földet elkeveri s így ülteti bele a magot. Egy-egy fészekbe adunk kell 10—15 gramm szuperfoszfátot, 5 gramm kén-

savas ammoniakkal és 5 gr. chilisalétromot. Ilyen arányban kell tehát a műtrágyákat előzetesen keverni s egy próbamérő által megállapítani, hogy mennyi is az a 25 gramm, hogy azután a munkás tudjon körülbelül annyit mindenkor kiszórni.

— **Szüreti mulatság.** Igen kedves és kedélyes mulatsága volt múlt évben is a helybeli polgári önképző és segélyező-egyletnek a szüreti mulatság, melyet a folyó évben is e hó 18-án megismétel az egyesület a Budapest-szálló színterében. Ezen mulatságra a meghívókat közelebről küldi szét a rendező bizottság. Szükségtelen különös figyelmébe ajánlanunk a közönségnek ezt a kedves mulatságot. Hisz már előre nagy az érdeklődés iránta.

— **Gyöngy herékek följavítása.** Gyenge és ritka herékek feljavítására legalkalmasabb a biborheremag. Kora tavasszal keresztül-kasul jól felboronáltatjuk a herést s ezután biborheremagot szórunk el rajta. Rendkívül hasznára van ez a heréseknek a trágyagipsz, vagy még inkább a szuperfoszfátgipsz, melyeket tavasz nyitán, vagy még télen kell kiszórni.

— **Tánciskola tanfolyamot nyit** Simkó József okl. táncitanító városunkban szeptember elején, a Budapest-szálló nagyertermében. Ajánljuk közfigyelembe az előnyösen ismert táncitanítót.

— **Kidobott pénz** — bármily csekélynek látszó is — csak az olyan hirdetésért fizetett összeg, amelyet igen korlátolt számú és nem érdekelt közönség olvas. Ellenben a „Székely-Udvarhely” apró és rendes hirdetései — melyeket hetenként kétszer: **csütörtökön és vasárnap** nemcsak Udvarhelyvármegye székhelyén s minden valamire való és számottevő községében, hanem az ország legtávolabbi részében is sok ezren olvasnak — a legolcsóbbak, mert feltétlenül eredményt biztosítók.

Közgazdaság.

Az élelmi cikkek nagyban áral a budapesti központi vásárcsarnokban.

(A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte jelentése a „Székely-Udvarhely” számára 1904. szept. 30-ról.)

A nyaralási saison végére érvén, a fővárosi közönség nyaraló része is visszatért, mely körülmeny a piac forgalmára élenkitő hatással bírt. — Az összes cikkekben nagyobb a kereslet, de azért különösen a gyümölcs neműekben az árak a tetemes hozatalok folytán nem emelkedtek. — Tejtermékek irányzata állandóan szilárd. — Szép sárga és rózsas burgonya gyorsan értékesül. — Tojáspiacon az irányzat lanyha.

Mal árak

Husmérték: marhahús 1.—1.16 korona, helybeli borjúhús 0.80—1.10 korona, vidéki borjúhús 0.70—1.80 korona, sertéshús 1.14—1.16 korona, szalonna friss 1.26—1.32 korona, szalonna, sózott 1.12—1.16 korona, szalonna, füstölt 1.36—1.44 korona, szalonna, olvasztani való 1.26—1.32 korona, hajt 1.30—1.36 korona, sertésszár 1.36—1.42 korona, birka hús 0.80—0.84 korona, juh leszurva, bőr nélkül 0.—0.— korona.

Füstölt hús (vidéki) kilogrammja 1.40—1.80 korona, hazai sonka 1.80—2.— korona, szalámi 3.20 korona, nyári 1.20—1.30.

Vad: nyul darabja 1.60—3.— korona, fogoly 1.60—1.80 korona, fácán 2.80—3.— korona, szalonna — korona darabonként. Vadászó 70—90 fillér, őz hús — korona, szarvas és őz vad 80—84 fillér kilogrammonként. Fenyvesmadár darabja — fillér. Őz 1.50—1.60 korona.

Baromfi-félék: élő tyúk 2.40—2.80 korona, rántani való csirke 1.—1.30 korona, sütni való csirke 1.50—2.30 korona, kacs, sovány 1.60—2.40 korona, hizott 3.80—4.20 korona, lud, hizott 8.20—14 korona, pulyka, sovány 0.—0.— korona, hizott 0.— korona páronként. Idei liba darabja 0.—0.— korona, idei kacs darabja 0.—0.— korona.

Vágott hizott liba 1.12—1.24 korona, vágott hizott káppan, kacs és pulyka 0.—0.— korona kilogrammonként.

Teavaj: (centrifugált) 2.—2.30 korona, főzővaj 1.60—1.70 korona kilogrammonként. Tehéntúró kilogrammja 16—22 fillér.

Zöldfűszerek: Burgonya (vagonára) sárga 10.—11.— korona, rózsas 8.—9.— korona, fehér 0.—0.— korona száz méterezésanként. Hagyma 50 kl. zsákokban zsákál együtt 4—8 K mm. Makói érett 14—16 K. Sárga répa 6—10 K. Petrezselyem 6—10 K. Zeller 100 drb. 2—3 korona. Borsó — fillér. Közép 0.—0.— K. Zöld bab mm. — K. Zöld paprika 100 darab 0.—0.— K. Idei fejes káposzta 100 drb. 12—14 korona. Kalarabé — K 100 darabonként. Torma — fillér darabonként. Paradicsom — korona.

Gyümölcs-félék: Szőlő faj-csomoje kl. 30—50, fehér 20—28 f. Alma, válogatott, elsőrendű áru (aranypermet, ranett, Jonathan, Török-bálint stb.) 16—24 korona, másodrendű alma 12—14 korona, harmadrendű apró áru 6.—8 korona métermázsanként. Körte, elsőrendű 26—30 korona, másod. 16—20 K mm. Ringló befőzni való 0—0 K. Mogyoró — K, dió — korona métermázsanként. Aszalt szilva — korona. Szilváz: — korona métermázsanként. Földi oper 0.—0.— korona kilója. Sárga dinnye 100 drb. 24—30 K. Görögdinnye 100 drb. 28—40 korona. Őszi barack befőzni való — korona.

Déligyümölcs (gondosan átesomagolva, vidékre is ad rakatunk): Citrom 300-as 0.—0.— korona, 360-as — korona, narancs 160-as — korona, 200-as 0.—0.— korona, 300-as — korona, 360-as — korona, vérbélt 160-as — korona, 200-as — korona, 300-as — korona. Kórisár — fillér kilogrammonként.

Méz: pergetett akác 0.90—1.— korona, hárs 0.70—0.80 korona. Kilogrammonként, szárított gomba — korona kgként. Mák (kék) fillér kilonként. Sajtok: Romadour 25 és 50 dekás teglakban 1.40—fillér, grói 1.40—0.— korona, juhsajt 0.— korona ementháli 0.— korona, trappista 1.60 korona kilogrammonként.

Tojás: Bácskai 68—70 korona, erdélyi apróbb áru 52—54 korona lédánként (1440 drb.), apadt — korona. Meszes — korona.

Nyilt-tér*

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. jul. 3-án.

Székely Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizsek nem elégségesek. A foghúson mindig ujjalag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 filléért, vastagabb betűvel 8 filléért közöl a kiadhatat.

Teljesen érett

hevesi görögdínye

legjutányosabb árban

Gál János utóda fűszerkereskedésében Székelyudvarhelyt kapható.

Kertész Albertné F. Lujza

zeneszerző zongora vagy műének órákat ad kezdőktől a legmagasabb iskoláig. Módszere a tanításnál a fokozatos haladás, s különösen gyakorlatok által önállóságra vezetni a növendékeket. Ugyanott hegedű, francia vagy német órák is vehetők. Lakása Attila-utca 5. szám.

Egy javított fedeles kocsi

teljesen jó állapotban eladó Dávid Gergely kovácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. — felelősség és jótállás mellett. Ócska kocsiakat becsereél s készit ujakat és elvállal mindennemű javítást a legjutányosabb árért.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

3802—904. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy Gergely végrehajtónak Jakab János és társai végrehajtást szenvedők elleni 102 K 70 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbíró) területén levő a medeséri 94. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 135|2, 137, 1330, 139, 1816, 1826|4, 1877|1, 1919, 1920, 1953, 2120, 2138, 2244|1, 3170, 3678, 3912|1, 4087|1, 2244|1, 3170, 3678, 3912|1, 4087|1, 2244|2. ha. sz. ingatlanokra egy tömegben 550 korona, a 105. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 288 3, 761|2, 1085|2, 1639|1, 1699, 2284|2, 3740|2, 3987, 3989, 4064|2. helyrajzi számú ingatlanokra egy tömegben 173 korona, a 106. számú telekjegyzőkönyvben 1721|1—1725|1, 1809|1, 1901, 1902. hr. sz. ingatlanokra egy tömegben 37 korona, a 379. sz. telekjegyzőkönyvben 4057. hr. sz. ingatlanra 1 korona, a 417. számú telekjegyzőkönyvben 13, 14, 89a|1/1, 178, 179, 180, 186, 187, 1884|1, 647, 648, 1004, 1233, 1817, 1818, 1893—1896, 2031, 2199|3, 4140. hr. sz. ingatlanokra egy tömegben 559 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szeptember hó 15. napján délelőtti 9 órákor Medesér község házában megtartandó nyilvános árverésen a meg-

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én

3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Székelykeresztur, 1904. aug. 2.

VERESS, kir. tszéki egyes bíró.

3475—904. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” végrehajtónak, ifj. Szabó Mózes végrehajtást szenvedők elleni 236 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbíró) területén levő, a székelykereszturi 462. sz. tkjvben foglalt 993. hr. sz. ingatlanra 800, a 994. hr. sz. ingatlanra 117, a 1493. hr. sz. ingatlanra 41, 1494. hr. sz. ingatlanra 266, a 3159. hr. sz. ingatlanra 267, a 9056. hr. sz. ingatlanra 7, a 9057. hr. sz. ingatlanra 14, a 9874. hr. számú ingatlanra 107, a 2689. hr. sz. ingatlanra 41, a 2095. hr. sz. ingatlanra 9, a 9011. hr. sz. ingatlanra 46 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szept. hó 29-ik napján d. e. 9 órákor alóli kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban, a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Székelykeresztur, 1904. július hó 12.

VERESS, kir. albiró.

Uj asztalos-műhely!

Van szerencsém a városi és vidéki nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy a helybeli piacon Kossuth-utca 40. házszám alatt, boldogult édes atyám, néhai Gyarmathy Károly-féle műhely helyiségében

egy új asztalos-műhelyt

nyitottam.

Budapestben és külföldön hosszú éveken át szerzett sokoldalú tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy épület munkákat, valamint burorokat, ugyintén teljes nappali, ebédlő- és hálószoba berendezéseket a legújabb rajzok és minták szerint, csinos és tartós kivitelen, felelősség mellett előállíthassak. — Javításokat is jótállás mellett eszközök.

Jelszavam: jutányos ár és pontos kiszolgálás!

Szives pártfogásukat kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Gyarmathy Ferenc,

épület- és buror-asztalos.

357—904. szám.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi ev. ref. egyházközség a ref. templom nyugoti szegletén levő, Rájk József által birt. bolthelyiségét 1904. szeptember 29-től kezdve három esztendőre nyilvános árverésen, amely 1904. szeptember 18-án d. e. 11 órákor fog a ref. leányiskola helyiségében megtartani — haszonbérbe adja.

Árverési feltételek naponként megtekinthetők a ref. lelkészi hivatalban.

Székelyudvarhely, 1904. szept. 3.

Egyháztanács.

2446—904. tkvi szám.

Hirdetmény.

Bágy község telekkönyve birtokszabályozása következtében az 1869. évi 2579. I. M. számú szabályrendelet-hez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. t. c. az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. évi XVI. t. c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t. c. ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítés és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1904. évi okt. 5-én fog kezdődni.

Ennél fogva felhívom:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezett elleni netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésekből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre okadatolt elterjesztéseket kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitiűzött ha

tánapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezés alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15—13. §§. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7., és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és:

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jogok törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Oklánd, 1904. évi augusztus 17-én.

MÁTHÉ DÉNES,

kir. albiró.

4804—904. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Kápolnasólábfalu községre nézve az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtoklás tulajdonjogának telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések teljesítése iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi t. c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1899. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit és valamint az 1899. évi XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 22 § a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt vagyis 1905. évi március hó 1-ig bezárólag e tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat,

2., hogy mindazok, a kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1899. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is s a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt vagyis 1905. évi március hó 1-ig bezárólag e telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondások többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontjaiban körülírt esetekben kívül az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat, a kik a tulajdonjog arányának az 1899. évi XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1905. évi március hó 1-ig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csakis a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben ezekhez egyszersmint másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket póllólag lenyujtanak, az eredetiket a tkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Székelyudvarhelyt, 1904. aug. hó 6-án.

DR VOITH,

kir. törvsz. egyes bíró.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona. Kapható: Kovács János okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körút 5. sz.

AZO
szoba,
fatartó

Benedek,
első székelyudvarhelyi

ci p
Mérték u
o sek p

Fredin
ható. Eg

C S

Egy

BO

Ferr
sében k
kedvez

Megr
kérjük

Höl
rés
nélk
hete

M

Ham
bíró
ülé
n

Borra vesztve kellemes
údtó ital.

Azonnal eladó igen jutányos áron kőből és téglából épült 3 szoba, konyha, külön udvarral, sütő-kemence, fürdő pincével. Cím a kiadóhivatalban.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Sz. udvarhelyt, Kossuth-u.

Dus választék csinos és tartós

Cipőkben!

Mérték utáni megrendelések pontos kivitele.

„Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Petőfi összes költeményei 1 és 2 koronás diszkóte-
sekben Magyar és Ol-
esó Könyvtár sorozatai; óvodás és jiskolai táskák nagy választékban **Betegh Pál** könyvkereskedésében Kossuth-utca 15. sz. alatt kaphatók.

Két csinosan butorozott szoba Kossuth-utca 78. sz. alatt kiadó.

Irnokot keresek

szép írással, aki lehetőleg németül is tudjon írni és olvasni.

Kereskedelmi képzettséggel bírók s irodákban már alkalmazva voltakra reflektálok.

Személyesen jelentkezők is hozzák magukkal írásba foglalt, eddigi foglalkozásukat leíró, fizetési igényüket tartalmazó — ajánkozásukat.

Irni, olvasni s számolni

tudó nős, a városban helyi és személyi ismeretekkel bíró, a szoda-víz gyártásához és kibordásához alkalmazandó s fizetői érzékkel bíró iparos, vagy más egyént keresek.

Ajánkozásuk szintén a fent irt módon történjenk.

Koncz Ármín.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Őszi trágyázáshoz

Thomas-salakliszt

csillag

csillag

csillag

csillag

helyesen alkalmazva, minden növénynek a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.,

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzár-
ral s tartalomjelzéssel van ellátva!

Olcsó csemege szőlő

kapható

Szél Géza üzletében Székelykeresztúrt.

Egy kosár bérmentve 3 K 60 fillér.

BOR Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Ruggyanta-bélyegzők

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

kaphatók és pontos kivitelért felelőség mellett — megrendelhetők: **Betegh Pál** könyv- és papírkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

Csodás, gyors hatású.

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arekenőcs pár nap alatt eltávolít szeptőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

ÁRA: kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K, Margit hölgy por 1.20 K, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpó (Zappasta) 1 K, Margit arcvíz 1 korona. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszertárban.

Hamisítók bíróság üldöztetnek.

Főraktár Sz. udvarhelyt: Koncz Á. és Solymossy J. gyógyszerert.

Legjobb tisztító szer.

Mint gyógyvíz csodahatású.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borvíz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: **szentpétery gergely** fűszer-, üveg-, porcellán- és diszmtáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deak-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkládóssabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Antracén író-tenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (**Betegh Pál** könyv- papír-, író- és rajzszerek kereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt kapható!) Ezen kítűnő tenta a tollból könnyen sötétkéken folyik, csakhamar megke-
tedik és a tollat nem rontja. Rendes írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladónak rendkívüli kedvezmény.

Méregmentes.

FUCHSOL

Szabadalmazva
1216. sz.

„Fuchsol”

„Fuchsol”

„Fuchsol”

kipusztítja az összes rágóállatokat és pedig: patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

kipusztítja az összes férgeket, u. m. poloskát, bolhát, svábbogarakat, molyt stb. a fajzattal együtt.

nem általános szer, hanem minden állatnem részére külön szer létezik.

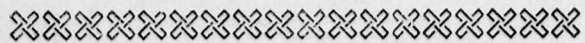
Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél, fűszerkereskedőknél és

Ujházy Árpád és társai vegyészeti labororiumában Pozsonyban.

Egyedüli elárúsító Székelyudvarhely város és vidéke részére: **Solymossy János** ur gyógyszerertára Székelyudvarhelyt.

Eladó szálloda és kerthe- lyiség.

Székelyudvarhelyt, a „Hungária” szálloda és kerthe-lyiség (Koronkay-féle) teljes vendéglői felszereléssel együtt eladó. Értekezhetni: **Dr Solymossy Lajos** tulajdonossal.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kapható. Otthon, valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balzsama

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek mellékjelenségeinél a leghathatósabb, mint felfűvés, gyomorgöres, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyengeség, fölfúvódás stb.

Göres- és fájdalomcsillapító, köhögést megszüntető, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis vagy 6 nagy üveg **5 korona** költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg **15 korona** költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-üveget **30 filléért**, duplatüveget **60 filléért** árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen védett zöld apácavédjegyre „Ich dien” ügyelni. Egyedül valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozatala, valamint más törvényesen meg nem engedett, ismételés nincs megengedve s az ily forgalomba nem hozható balzsamvédjegy törvényesen üldözöttik.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcse

fájdalomcsillapító, puhító feloldó, húzó, gyógyító stb. — **3.40 korona** franko. A raktárakban kicsinyben **1.20 korona** tégelyenkint.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógytára, dr Egger Leo gyógytára, Vértes gyógyszerár Lúgos. Közvetlen megrendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des **A. Thierry in Pregrada** bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkezik meg, mint utánvétellel és clesnek az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést és pontos címet írni.

Schutzengel-Apotheke

des **A. THIERRY II.**
PREGRADA

Polgári-leányiskolák tanulókat

elfogad teljes ellátásra, jutányos árárt özv. Pál Jánosné, Kossuth-utca 35/b., az iskola átellenében.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi „Bőryanag beszerzési szövetkezet” felszámolás alatt felszámoló bizottsága közzé teszi, hogy az 1904. évi febr. hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlés a szövetkezet felszámolását elhatározta s ezen határozatot a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1315—904. polg. szám alatt kelt végzésével jóváhagyta.

Felhívjuk tehát a szövetkezet hitelezőit és az érdekelteket, hogy követeléseiket a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

Kelt Székelyudvarhely, 1904. aug. hó 25.

Bőryanag Beszerzési Szövetkezet felszámolás alatt.

Orbán Dénes, Szébeny Antal, Gyerkes Mihály, Miklós Ferenc.

Névjegyek, eljegyzési- és esküvői kártyák, meghívók, valamint mindenféle nyomtatványok a legjutányosabb áron és gyorsan készülnek

Betegh Pál
könyvnyomdájában
Sz. Udvarhelyt,
Kossuth-utca 15. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák,
szorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóok
örlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Fúszter, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 6 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitünő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességében, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyérben, hasszervi dugulásokban, húgykő képződésében, mézes húgyárban, görvél- és mirigydagokban, angolkóros csontlágulás- és sorvadásokban. — A legkitünőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktár: **SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,** Székelyudvarhelyt.

Kérem a cégre ügyelni!

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapított: 1865.

női- és férfi divatruházása Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapított: 1865.

Üzletemet az eddigi helyiség jobb szárnyába helyeztem át!

Együttal a n. é. közönség igényeinek megfelelőleg tetemesen megnagyobbítottam és dusan felszereltem mindennemű női- és férfi divatruhával.

Férfi- és iskolai fiugyermek kész öltönyökben nagy választék, legolcsóbb árak!

Tavaszi és nyári divatcikkek d u s raktára. o o o

Férfi- és női ruhák teljes elkészítése elsőrendű műtermekben! o o o

Menyasszonyi o kelengyék nagy választékban! o

Állandó nagy választék bluz- és ruha selymekben féláron is alul!!

Legnagyobb o raktár férfi és fiu ruháknak való postókban, páratlan olcsó árakban, kiváló minőségekben! o o

Férfi és fiu készruhákat áruház. Ezen ágban a legvégsőig menő olcsó árakat biztosítom, miért is különösen bátor vagyok az elősorraltakra felhívni a közfigyelmet!

Férfi, női és gyermek cipők kiváló minőségben, versenyen kívüli árakban! o o

Csinos női- és férfi sport, tennis és torna-cipők dus választékban.

Illatszerék, szappanok, ruha- és hajkefék! o o

Uti bőröndök és kézi-táskák. o o